

İş Makinesi Aracında Mükellefiyet Tesisi

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	E-48816587-120-15612
Tarih	25.05.2023

T.C.

ELAZIĞ VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : E-48816587-120-15612

25.05.2023

Konu : İş Makinesi Aracında Mükellefiyet Tesisi

İlgi : .../.../2022 tarihli özelge talebiniz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden; 16/3/2022 tarihinde Lastik Tekerlekli Kazıcı Yükleyici cinsi araç satın aldığınız, söz konusu aracı, köyde kendi arazinizde ve kendi işlerinizde kullanacağınızı belirterek, herhangi bir zirai veya ticari kazancınızın bulunmadığından bu araç nedeniyle

adınıza mükellefiyet tesis edilip edilmeyeceği hususunda görüş talep ettiğiniz anlaşılmış olup, konuya ilişkin olarak Defterdarlığımız görüşüne aşağıda yer verilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 52 nci maddesinin birinci fıkrasında, zirai faaliyetten doğan kazancın zirai kazanç olduğu hükme bağlanmış, ikinci fıkrasında ise zirai faaliyetin; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiatattan istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsalini, avlanmasını, avcılar ve yetiştiricileri tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu mahsullerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade ettiği; aynı maddenin yedinci fıkrasında da yukarıda yazılı faaliyetlerin içinde yapıldığı işletmelerin zirai işletme, bu işletmeleri işleten gerçek kişilere (Adi şirketler dahil), vergiye tabi olsun veya olmasınlar, çiftçi ve bu faaliyetler neticesinde istihsal olunan maddelere de mahsul denildiği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 53 üncü maddesinde, *"Çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançlar, bu kanunun 94' üncü maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilir. 54' üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile bir biçerdöver veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançları gerçek usulde (zirai işletme hesabı veya diledikleri takdirde bilanço esasına göre) tespit olunarak vergilendirilir. Kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler bu kazançları için beyanname vermezler.(4962 sayılı Kanunun 6' ncı maddesiyle eklenen cümle Yürürlük;07.08.2003, Geçerlilik; 01.01.2004) Ancak, çiftçiye ait olmakla beraber ziraî işletmeye dahil edilmeyen biçerdöver veya bu mahiyetteki bir motorlu araç veya on yaşına kadar ikiden fazla traktörün işletilmesinden elde edilen gelirler ticarî kazanç hükümlerine göre vergilendirilir."* hükmüne yer verilmiştir.

Anılan hükümde yer alan *"bir biçerdöver veya bu mahiyetteki bir motorlu araç"* ifadesinden, biçerdöver gibi tek başına motorlu bir araç vasfını haiz olma özelliği taşıyan, zirai ürünün elde edilmesi amacıyla doğrudan doğruya zirai faaliyette kullanılan araçların anlaşılması gerekmektedir. Dolayısıyla, biçerdöver veya bu mahiyetteki bir motorlu araca sahip olan çiftçiler, zirai işletme büyüklüğü ölçülerini aşmasalar dahi bunların zirai kazançlarının gerçek usulde vergilendirilmesi gerekmektedir.

Yine aynı Kanunun 37 nci maddesinde, her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtildikten sonra, ticari kazancın, Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve Gelir Vergisi Kanununda yazılı gerçek (bilanço veya işletme hesabı esas) veya basit usullere göre tespit edileceği

hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, sahip olunan arazide; bağ, bahçe ve tarım işleri faaliyetinde bulunulması zirai faaliyet, bu faaliyetten kazanç elde edilmesi durumunda ise elde edilen kazanç zirai kazançtır.

Kendi işleriniz için edinilen Lastik Tekerlekli Kazıcı Yükleyicinin, biçerdöver gibi doğrudan zirai faaliyette kullanılan ve zirai ürünün elde edilmesine katkısı bulunan bir araç olmaması sebebiyle bahse konu iş makinesinin, anılan madde hükmünde belirtilen bu mahiyetteki bir motorlu araç olarak kabul edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bu nedenle, herhangi bir zirai faaliyetiniz olması durumunda ve söz konusu iş makinesini bu faaliyetinizde kullanmanız halinde, elde edeceğiniz zirai kazancınız tevkif suretiyle vergilendirilecek olup gerçek usulde zirai kazanç mükellefiyeti tesis ettirme yükümlülüğünüz bulunmamaktadır. Ancak, bahse konu iş makinesini ticari bir amaçla başkalarının işlerinde kullanmanız durumunda ise hakkınızda ticari kazanç yönünden mükellefiyet tesis edileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.